

תוכן עניינים :

3	מבוא :	1
4	סקירה תיאורטית	2
4	פנייה לעזרה :	2.1
4	המודל "איום על הערך העצמי" :	2.2
	מאפייני מחפש העזרה והקשר שלהם לפנייה לעזרה : שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	2.2
	גורמים אישיותיים : שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	2.2.1
	גורמים סוציו-דמוגרפיים : שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	2.2.2
	מאפייני נותן העזרה והקשר שלהם לפנייה לעזרה : שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	2.3
	מאפייני תפיסת הבעיה והקשר שלהם לפנייה לעזרה : שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	2.4
	התנהגות היפר מינית : שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	2.5
	בושה : שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	2.6
	הבושה ותחושת העצמי/חווית העצמי : שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	2.6.1
	השערות ומטרת המחקר : שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	2.7
	שיטת המחקר : שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	3
	נבדקים : שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	3.1
	כלי המחקר : שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	3.2
	שאלון התנהגות היפר מינית (נספח ב') : שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	3.2.1
	שאלון תחושת הבושה לגבי התנהגות היפר מינית (נספח ג') : שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	3.2.2
	מוגדרת.	
	שאלון פנייה לעזרה (נספח ד') : שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	3.2.3
	הליך המחקר : שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	3.3
	עיבוד הנתונים : שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	3.4
	ממצאים : שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	4
	סטטיסטיקה תיאורית : שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	4.1
	סטטיסטיקה היסקית : שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	4.2
	סיכום ודיון : שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	5
	הקשר בין היפר מיניות לפנייה לעזרה : שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	5.1
	הקשר בין תחושת הבושה לפנייה לעזרה : שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	5.2
	הקשר בין היפר מיניות ותחושת הבושה לפנייה לעזרה : שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	5.3
	מגבלות המחקר : שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	5.4
	המלצות למחקרי המשך : שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	5.5

המלצות יישומיות	שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	6
מערכת פניות אנונימית	שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	6.1
העלאת המודעות	שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	6.2
ביבליוגרפיה	שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	7
נספחים	שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	8
נספח א' – שאלון דמוגרפי	שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	8.1
נספח ב' – שאלון היפר מיניות :	שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	8.2
נספח ג' - שאלון תחושת הבושה לגבי התנהגות היפר מינית :	שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	8.3
נספח ד' – שאלון פנייה לעזרה לגבי התנהגות מינית	שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.	8.4

רשימת לוחות:

- לוח מספר 1 : שכיחות ושכיחות באחוזים לתיאור מין וגיל הנבדקים
- לוח מספר 2 : ממוצעים וסטיות תקן של המשתנים בקרב אוכלוסיית המחקר
- לוח מספר 3 : מתאמי פירסון לבחינת הקשר בין היפר מיניות, רגש הבושה ופנייה לעזרה
- לוח מספר 4 : תוצאות רגרסיה היררכית לניבוי פנייה לעזרה על ידי רמת היפר מיניות ותחושת הבושה
- לוח מספר 5 : היתרונות והחסרונות בסוגים של מערכת הפניות

1 מבוא:

ברפואה המערבית, התנהגויות מיניות מופרזות תועדו מבחינה קלינית על ידי מטפלים שונים, כדוגמת בנג'מין רש (1745-1813). בנג'מין רש היה רופא ואחד מהאבות המייסדים של ארצות הברית. התנהגויות אלו תועדו גם על ידי הסקסולוגים החלוצים המערב-אירופאים של המאה ה-19. כגון ריצ'רד וון קראפט אבינג (1902-1940), הוולוק אליס (1859-1939) ומגנוס הירשפלד (1868-1935) (Kafka, 2010).

כל אחד מהמטפלים והחוקרים המוזכרים לעיל, תיארו מערך של התנהגויות מיניות עקביות סוטות מבחינה מינית. כמו גם חוקרים אלו תיארו דוגמאות קליניות של גברים ונשים שהתיאבון המיני הלא פאראפילי, כלומר, נורמופילי, שלהם היה מופרז, והעיד על חוסר הסתגלות. הדוגמאות הקליניות של התנהגויות אלו הקשורות לתיאבון המיני שתוארו על ידי חוקרים אלו, היו המבשרות לאפיון בן המאה העשרים של הפקרות מתמשך כדון זיואניות או כסאטיריאזיס, שהיא תשוקה מינית בלתי נשלטת, אצל גברים וכנימפומניה אצל נשים. החוקרים האירופאים הנזכרים לעיל תיארו גם אוננות כפייתית כהתנהגות נפוצה במדגמים הקליניים שלהם (Kafka, 2010).

התנהגות היפר מינית מובילה לעיתים להרגשת חוסר שליטה של האדם על מעשיו (נווה, 2010). אי לכך ברור הוא כי הוא נזקק לעזרה. לפיכך נושא עבודה זו הוא הקשר בין בוושה והיפר מיניות לפנייה לעזרה. עבודה זו תעסוק בהתנהגות היפר מינית ובפנייה לעזרה אצל מתבגרים החווים היפר מיניות. גורם נוסף שייבדק בעבודה הוא מרכיב הבוושה המתלווה להתנהגות ההיפר מינית. כמו כן, תיבחן ההשפעה של רכיב הבוושה על מידת הפנייה לעזרה.

מטרת עבודה זו היא להרחיב את שדה המחקר בתחום המתבגרים ולבדוק מה משפיע על רמת הפנייה לעזרה שלהם כאשר הם חווים שהם זקוקים לעזרה בנושא מיניות. מחקר זה יבדוק האם מרכיב הבוושה המתקשר לנושאים מיניים, משמש כמשתנה מתווך ומשפיע על מידת הפנייה של מתבגרים לעזרה בנושא היפר מיניות.

חידוש מחקר זה מתבטא בכך שמחקר זה בודק את משתנה הבוושה כמשתנה מתווך בין ההתנהגות ההיפר מינית לפנייה לעזרה. מה שלא נבדק במחקרים קודמים. דבר זה יכול לתרום מאד לשדה הייעוץ החינוכי, זאת היות ואם ימצא שמשתנה הבוושה אכן משפיע על מידת הפנייה לעזרה בנושא מיניות, יהיה אפשר למצוא דרכים לנטרל את הבוושה ובכך לעודד בני נוער לקבל עזרה.

המשתנים הבלתי תלויים בעבודה זו הם היפר מיניות ורמת רגש הבוושה המתקשר למיניות. כמו כן המשתנה התלוי הוא רמת הפנייה לעזרה. ולכן, שאלת המחקר בעבודה זו היא: האם משתנה הבוושה משמש כמשתנה מתווך בין היפר מיניות לפנייה לעזרה, כך שהוא מחליש את הקשר בין היפר מיניות לפנייה לעזרה?

2 סקירה תיאורטית

2.1 פנייה לעזרה:

פנייה לעזרה היא אחת מדרכי ההתמודדות הנפוצות והחשובות למתבגרים (טטר, 2003). זאת היות והמתבגרים עדיין חסרים ניסיון והבשלה קוגניטיבית, לשונית, חברתית ורגשית (Magen, 1998). המתבגרים עדיין תלויים אישית וחברתית בהוריהם (Vercruyse & Chandler, 1992), כך שמשאבי ההתמודדות שלהם פחותים. דבר זה מתבטא בכך שאין להם את הניסיון והכלים להתמודד, והם פגיעים יותר ללחץ מאשר מבוגרים (Heisel, Ream, Raitz, Rappaport, Coddington, 1973).

יש מתבגרים שנחשפים גם למתחים חיצוניים, דוגמת שינויים במבנה המשפחה, עוני, אלימות, התמכרויות ופציעות (Dumont, Provost, 1999). מתבגרים אלה מצויים במצבי סיכון ברמה גבוהה יותר מכלל המתבגרים, ולפיכך יוגדרו כ"נוער במצבי סיכון". נוער במצבי סיכון מתאפיין במשברי זהות הדומים במהותם למשברים שחווים מתבגרים נורמטיביים, אך עצמתם גבוהה יותר. כמו כן למשברים אלה מתלווה תחושת חוסר אמון במוסדות ובשירותים של החברה (Resnick, Burt, 1996). מצבים אלה עלולים לעורר אצלם צורך בהרחבת מעגל מקורות הסיוע, ובעקבות זאת חלים אצלם שינויים בדפוסי הפנייה לעזרה. שינויים אלה קשורים באופי הבעיות, בבחירת מקורות הסיוע ובתהליך קבלת ההחלטות ביחס לפנייה לעזרה (גילת ווינטר, 1998).

שונה התמודדותם של בני נוער במצבי סיכון מזו של נוער נורמטיבי. זאת היות והיא מאופיינת יותר בשימוש בדפוסים של הימנעות ובריחה (Hess & Copeland, 2001; Husky, McGuire, Flynn,) (Chrostowski, Olfson, 2009). לעומתם, מתבגרים נורמטיביים נוטים יותר להשתמש באסטרטגיות התמודדות פעילות. וזאת על ידי חיפוש פתרון מעשי לבעיה ומשתפים אדם קרוב (מושקוביץ, 2006). ייתכן שהבדלים אלה נובעים מכך שעוצמת משאבי ההתמודדות של מתבגרים במצבי סיכון עם בעיות וקונפליקטים נמוכה מזו של מתבגרים נורמטיביים, ומקורם בהבדלים בסביבה שבה גדלים המתבגרים משתי הקבוצות וברמת התמיכה המשפחתית אותה הם מקבלים (מנצור, 1997).

2. המודל "איום על הערך העצמי":

אחד המודלים הבולטים המסבירים את דפוסי הפנייה לעזרה במצבי מצוקה ומשבר הינו המודל "איום על הערך העצמי" (Nadler, 1991; Nadler & Fisher, 1986). מודל זה מתבסס על שלושה גורמים המשפיעים על פנייה לעזרה: מאפייני מקבל העזרה, מאפייני נותן העזרה ומאפייני תפיסת הבעיה. הנחת היסוד במודל זה היא, שעזרה כוללת תערובת פוטנציאלית של גורמים מאיימים (חסמים) ושל גורמים תומכים,

ומאפייניה של סיטואציית העזרה (מאפייני מקבל העזרה, מאפייני נותן העזרה ומאפייני תפיסת הבעיה)
יקבעו אם העזרה תיתפס כמאיימת או כתומכת. לאינטראקציה בין שלושת הגורמים יש השפעה מְדִית על